

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1980/2019
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Добрић Владимир, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П бр.249/2011 од 27.12.2017. године, првим ставом изреке, одбијен је приговор литиспенденције. Другим ставом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 15.940.056.654,10 динара, са законском затезном каматом на износ од 13.454.098.934,08 динара, почев од 01.01.2017. године до исплате, трошкове парничног поступка по ТТ колико буду износили као и накнаду на основу нематеријалне штете у износу од 20.000.000,00 динара, а по основу повреде угледа и части 30.000.000,00 динара, односно укупно 50.000.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 3.036.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр 125/04 и

111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. важећег ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...55/2014), и закључио да ревизија није основана.

У образложењу своје одлуке другостепени суд се погрешно позвао на одредбе сада важећег ЗПП, конкретно 374. став 2. тачка 1, 2. до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, што није било од утицаја на доношење правилне и законите одлуке у поступку у смислу члан 361. став 1. ЗПП.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 362. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде Агенција за приватизацију Републике Србије и тужилац су закључили уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције у Београду, дана 30.07.2004. године, којим је у складу са Законом о приватизацији и Уредбом о продаји капитала и имовине јавном аукцијом, Агенција продала 70% друштвеног капитала субјекту приватизације друштвено Аутогтранспортном предузећу „Војводина“ Нови Сад на аукцији одржаној дана 27.07.2004. године. Део од 30% укупног износа капитала субјекта је пренет на запослене без накнаде. Друштвени капитал субјекта је процењен на 264.822.000,00 динара а купац је купио друштвени капитал по цени од 290.000.000,00 односно 3.975.603,50 евра, према курсу евра на дан 30.07.2004. године. Уговорена је исплата цене у шест једнаких годишњих рата у динарској противвредности. Годишња рата износила је 662.600,58 евра. Купац је обавезан да инвестира у субјекте приватизације у основна средства, да током пет година обезбеди континуитет пословања предузећа у основној делатности за које је регистровано, одређена су ограничења за продају основних средстава субјекта, а обавезан је и да врати национализовану имовину која је у саставу субјекта приватизације. Сходно одредбама уговора, уговорне стране су закључиле дана 05.08.2004. године уговор о инвестиционом улагању, којим се купац, тужилац у овом поступку обавезао да инвестира у друштвено предузеће „Војводина“ Нови Сад у року од 12 месеци са износом од 74.207.000,00 динара у основна средства. Уговорена су средства обезбеђена а наведена улагања су извршена према потврди овлашћеног ревизора и тиме је обавеза тужилаца као купца из уговора о продаји друштвеног капитала који се односи на инвестициона улагања у целини извршена.

Тужилац је као директор АТП „Војводина“ АД Нови Сад упутио писмо о својим намерама градоначелнику Града Новог Сада Маји Гојковић, дана 01.02.2005. године и обавестио је Град да је предузеће сачинило план да се на парцели број 3351 и 3352/1 изгради аутобуска станица за међумесни, међурепублички и међународни саобраћај, бензинска станица, паркинг простор за аутобусе, такси возила, путничка возила, управа зграда, службе за технички преглед, перионица, хотел и продајни центар и сервис „ББ“ и „ВВ“ за Србију и Црну Гору. Градоначелник и градско веће Новог Сада су 10.02.2005. године донели закључке према којима је задужен ЈП „Завод за изградњу града“ да у име Града координира послове из надлежности Завода, а ради реализације идејног пројекта за изградњу аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, као и да обезбеди израду саобраћајне студије која ће показати оправданост локације комплекса АТП „Војводина“ са становишта постојећих и нових саобраћајних коридора за јавни саобраћај. Дата је сагласност за израду технолошког пројекта ауто базе и ауто станице за АТП „Војводина“. Град, односно градоначелник и АТП

„Војводина“ су закључили Уговор дана 08.05.2006. године којим су уредили међусобна права и обавезе у погледу обезбеђења нове међумесне аутобуске станице у објекту који ће градити АТП Војводина, чиме ће се створити услови за измештање приградског терминала са Рибље пијаце на локацији у садашњем међумесне аутобуске станице као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на нову локацију, у складу са Генералним планом. Уговорнице су сагласне да АТП „Војводина“ сопственим средствима изгради објекат за нову међумесну аутобуску станицу на простору радне зоне „Север 2“ на парцели 33.51 КО Нови Сад1 на земљишту чији је корисник. Град се обавезао да након што АТП „Војводина“ добије употребну дозволу за новоизграђени објекат међумесне аутобуске станице, регулише аутобуски саобраћај и да трасе линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом. У допису од 20.07.2005. године, сачињеном поводом прихватања писма о намерама АТП „Војводина“ градоначелник је закључио да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера, да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице провести након изградње објекта аутобазе и ауто станице на парцелама 3351 и 3352/1 КО Нови Сад 1, на којима ће се наставити обављање делатности међуградске станице на новој локацији.

Према генералном плану Града Новог Сада до 2021. године планиране су две локације међумесне аутобуске станице и то једна код Железничке станице и друга на парцели 3351 КО Нови Сад1, у радној зони Север1. Скупштина града је на седници од 03.03.2006. године донела одлуку: локација међуградске аутобуске станице и приградског терминала, у којој се наводи да ради измештања приградског терминала са рибље пијаце на локацији садашње међуградске аутобуске станице, међуградска станица ће се градити на простору радне зоне Север2 на парцели 33,51 КО Нови Сад. Дана 28.02.2007. године, Градска управа за урбанизам и стамбене послове је донела решење којим је издата употребна дозвола за прву фазу комплекса Аутотранспортног предузећа са двонаменским склоништем, перонима и настарешницом, паркинг простором на углу Светандрејског пута и Пута Новосадског партизанског одреда на кп бр.3351 КО Нови Сад1. Градска управа за саобраћај и путеве је одредила да је за међумесним и међународним саобраћајем почетно и крајње стајалиште нова аутобуска станица и одредила да се стара аутобуска станица на Бул. Јаше Томића 6, користи искључиво за приградски превоз путника. Градска управа за инспекцијске послове је донела закључак којим је наложено ГСП да поступи по решењу којим му је наложено да аутобуску станицу на Бул. Јаше Томића бр.6, стави у функцију аутобуског терминала искључиво за приградски превоз путника.

АТП „Војводина“ је започела са обављањем делатности пружања станичних услуга, али делатност није испунила очекиване резултате, јер се међумесни и међуградски превоз и даље обављао са поласцима и доласцима преко старе аутобуске станице. Иако је то била уговорена обавеза, да омогући измештање саобраћаја на нову станицу, тужени је није испунио. Дотадашња станица није престала са радом, а рад нове није био у очекиваном обиму. То се одразило на послове резултата АТП „Војводине“ која је пословала са губитком. Пословни приходи су 2008. године били мањи за 70% у односу на 2007. Имајући у виду однос укупних обавеза и вредности обртне и сталне имовине, привредно друштво је постало несолвентно и презадужено у високом степену. Истовремено тужилац је према уговору о продаји друштвеног капитала од 30.07.2004. године имао обавезу да исплати цену шест годишњих рата, а исплатио је четири рате, с тим што пету и шесту рату није исплатио ни у накнадно

остављеним роковима. АТП „Војводина“ није испунила обавезе ни из Социјалног програма. Како купац није испунио обавезе, Агенција за приватизацију је Одлуком од 23.12.2008. године, констатовала да се Уговор о продаји друштвеног капитала поводом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ АД сматра раскинутим због неиспуњења, истеклом накнадно остављеног рока, у складу са чланом 41. Закона о приватизацији. Агенција је донела одлуку о преносу капитала АТП „Војводина“ из Новог Сада Акцијском фонду дана 12.01.2009. године, у износу од 70% друштвеног капитала предузећа.

АТП „Војводина“ АД је поднело тужбу Трговинском суду у Новом Саду против Републике Србије, Града Новог Сада и ЈГСП Нови Сад, ради накнаде штете, због неизвршења уговорних обавеза, у ком поступку је тужилац учествовао као умешач. Захтев је одбијен. Пресудом Привредног апелационог суда потврђена је пресуда у односу на Републику Србију и ЈГСП Нови Сад, а укинута је у односу на Град Нови Сад. Након тога је Привредни суд донео првостепену пресуду којом је обавезао Град Нови Сад да тужиоцу АТП „Војводина“ АД исплати дуг и трошкове поступка. Привредни апелациони суд је ову пресуду потврдио.

Пресудом Врховног касационог суда Рев бр.58/2013 и Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године преиначене су првостепена и другостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев јер су обе уговорне стране по мишљењу Врховног касационог суда биле несавесне.

Решењем Трговинског суда Ст 27/08 од 15.12.2008. године, покренут је поступак стечаја над АТП „Војводина“ АД Нови Сад. Дана 29.06.2011. године, стечајни управник је поднео план реорганизације. Назив субјекта је брисан и уписан нови назив Аутотранспортно предузеће „Војводина“ АД Нови Сад са седиштем у Новом Саду.

Тужилац је био власник фирме „ГГ“ ДОО и „ДД“ ДОО ... у коме је био оснивач са 100% удела, над којим је отворен стечај. Ове фирме су као јемци гарантовали за враћање кредита по уговорима о кредитима, које је АТП „Војводина“ АД Нови Сад закључивала са банкама. Гаранције су обухватиле непокретности у власништву тих фирми у ... и ... Поред тога, тужилац је лично својом имовином гарантовао као јемац враћање кредита по уговорима које је АТП „Војводина“ АД Нови Сад закључивала са банкама. И ове непокретности су продате ради враћања дуга из уговора о кредиту. Тужилац је био и јемац за кредите узете за потребе АТП „Војводина“ АД Нови Сад код ... банке, због чега је одређено извршење над његовим непокретностима у ... Ове фирме тужиоца отишле су стечај услед немогућности сервисирања дугова.

Тужилац је поднео пријаву потраживања против стечајног дужника АТП „Војводина“ АД Нови Сад, дана 30.01.2009. године по уговору о јемству. Поднео је и тужбу Привредном суду у Новом Саду против АТП „Војводине“ у стечају, ради утврђивања основаности потраживања. Захтев је правноснажно одбијен, али је у поступку пред истим судом утврђено потраживање фирме тужиоца „ДД“ ДОО Београд.

Привредни апелациони суд је у предмету по тужби тужиоца ЈГСП против тужених Града Новог Сада и АТП „Војводине“ АД Нови Сад, донео пресуду којом је утврђено да је ништава одредба уговора закључена између тужених од 08.05.2006. године којим је одређено да ће се обезбеђењем нове међумесне аутобуске станице

створити услови за измештање приградског термина са рибље пијаци на локацију садашње међумесне аутобуске станице као и услови за њено измештање на нову локацију у складу са генералним планом. Ревизија туженог АТП „Војводина“ у овом спору је одбијена.

Тужилац у овом спору потражује изгубљену добит од пословања аутобуске станице од 01.03.2007. године до 31.12.2014. године у износу од 1.712.225.206,71 динар са каматом у износу од 981.091.311,78 динара на дан 01.04.2015. године. Ова изгубљена добит обухвата добит од пословања станице, прихода од полазака аутобуса, од закупа, изнајмљивања рекламног простора, док је очекивана добит од пословања сервиса за период од 01.03.2007. године до 31.12.2014. године 417.382.000,00 динара односно 3.475.275 евра. Утврђен је и очекивани приход предузећа „ГГ“ ДОО. Тужилац потражује штету од продатог земљишта и закупнину за пољопривредно земљиште у ... за период од 01.03.2007. године до вештачења 05.05.2017. године у ... за период од 01.03.2007. до дана вештачења 05.05.2017. године у износу од 18.639.084 евра и због неиздавања земљишта у ... у износу од 138.361,20 евра.

Одлучујући о уставној жалби Уж 4892/10 од 20.10.2015. године, АТП „Војводина“ АД и овде тужиоца Уставни суд је одбио уставну жалбу изјављену против пресуде Врховног касационог суда Прев 58/2013 и Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак нижестепених судова да је тужбени захтев неоснован. За своје одлуке нижестепени судови су дали потпуне и јасне разлоге које као правилне и на закону засноване прихвата и ревизијски суд.

Другостепени суд је оцењујући наводе жалбе у образложењу своје одлуке оценио све битне наводе који су од утицаја на доношење правилне и законите одлуке у поступку, па су неосновани ревизијски наводи да је у поступку пред другостепеним судом почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП.

Тужилац се у ревизији позива на легитимна очекивања у погледу стицања добити коју би остварио извршењем Генералног плана Града Новог Сада о отварању Аутобуске станице међуградске и међумесне коју је изградио, позивајући се на случајеве “Koreckivs Slovačka” представка број 44912/98 од 28.09.2014. године и „Dyshevavvs Rusija“ представка број 7997/10 од 06.12.2011. године и Одлуке Европског суда за људска права у Стразбуру у овим предметима, али оне су без утицаја на доношење другачије одлуке у овом поступку јер се не заснивају на битно истом чињеничном стању и правном основу. Напротив, у пресуди „Gladviševa protiv Rusije“ суд се позива на члан 8. Европске конвенције, а не на факултативни Протокол број 1 уз Европску конвенцију.

Одредбом члана 14. Закона о облигационим односима – ЗОО, прописано је да се у заснивању облигационих односа не могу установљавати права и обавезе којима се за било кога ствара или искоришћава монополски положај на тржишту (забрана стварања и искоришћавања монополског положаја).

Супротно наводима ревизије тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између штете коју трпи и радњи туженог да би тужени био у обавези да доказује да је штета настала без његове кривице (намера или крајња непажња).

Инсистирањем на реализацији Генералног плана, тако да међународни и међуградски превоз обавља искључиво предузеће у власништву тужиоца супротно члану 14. у вези са чланом 103. ЗОО, тужилац се доводи у монополски положај у односу на друга предузећа која се баве међуградским и међумесним превозом у Граду Новом Саду, па је правилан закључак нижестепених судова, да би извршење такве обавезе и досуђивање накнаде штете било противно принудним прописима, пре свега Уставу (члан 84.) и закону.

Тужилац је лице које се бави привредном делатношћу, па му одредбе члана 14. Закона о облигационим односима нису могле остати непознате, због чега је ступајући у преговоре са Градом Новим Садам, о изградњи аутобуске станице од које би искључиво његово предузеће убирало профит, знао, односно морао знати да се тиме ствара монополски положај, па је сагласно члану 192. ЗОО, својим радњама допринео настанку штете.

На основу изложеног, а како тужилац у ревизији понавља наводе које је истицао у жалби, које су већ биле предмет савесне и брижљиве оцене другостепеног суда, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију туженог и донео одлуку као у изреци пресуде применом члана 405. ст.1. и 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић